جمع بندی دینی یازدهم رشته انسانی

◄ پرورش در دامان پیامبر (ص)

امیر مؤمنان علی (ع)، ده سال قبل از بعثت پیامبر (ص) در خانهٔ کعبه به دنیا آمد.

پدرش ابوطالب به پیشنهاد پیامبر (ص)، نام ایشان را «علی« گذاشت، علی به معنای «والا» و «بلندمرتبه» است.

سه یا چهار سال بیشتر نداشت که به خانهٔ پیامبر آمد و تا چندین سال نزد ایشان زندگی کرد.

♥ حدیث‌شناسی

«درحالی‌که کودک بودم، همواره در کنار پیامبر بودم و پیامبر مرا در کنار خود می‌نهاد ... نه هرگز دروغی در گفتار من دید و نه رفتاری ناشایست در من مشاهده کرد...»

«من همچون بچهٔ از شیر گرفته شده که به دنبال مادرش می‌رود از آن بزرگوار پیروی می‌کردم و او هر روز پرچمی از خوهای نیکوی خود را برای من می‌افراشت.»

«هنگامی که وحی بر پیامبر (ص) فرود آمد، آوای اندوهگین شیطان را شنیدم ... بی‌گمان آنچه من می‌شنوم تو هم می‌شنوی و آنچه را من می‌بینم تو هم می‌بینی جز اینکه تو پیامبر نیستی (ارتباط با حدیث منزلت) بلکه وزیر هستی و تو هر آینه بر راه خیر می‌باشی (عصمت امام علی (ع)).»

• بخشی از تلاش‌های امام علی (ع)

- به فرمان پدر مسئولیت حفظ جان رسول خدا (ص) بر عهده گرفت.
- خوابیدن در جای پیامبر در هنگام توطئهٔ دشمنان
- رشادت و قهرمانی بی‌نظیر در جنگ بدر
- استقامت و فداکاری در جنگ اُحد با وجود زخم‌های فراوان
- شکست دادن پهلوان عرب، عمربن عبدود در جنگ خندق
- شکستن بت‌های مکه در هنگام فتح مکه

◄ امیرالمؤمنین علی (ع) از دیدگاه پیامبر (ص)

جابربن عبدالله انصاری از یاران خوب رسول خدا (ص) می‌گوید در کنار خانهٔ خدا و در حضور رسول خدا (ص) بودیم که علی (ع) وارد شد. رسول خدا (ص) فرمود: «برادرم به سویتان آمد» و فرمود: «سوگند به خدایی که جانم در دست قدرت اوست این مرد و شیعیان و پیروان او، رستگارند و در روز قیامت اهل نجات‌اند.» پس فرمود: این مرد **اولین** ایمان‌آورنده، **وفادارترین** شما در پیمان با خدا، **راسخ‌ترین** شما در انجام فرمان خدا، **صادق‌ترین** شما در داوری بین مردم، **بهترین** شما در رعایت مساوات و **ارجمندترین** شما نزد خداست.

@DaneshSad

جمع بندی دینی یازدهم رشته انسانی

در همین هنگام آیهٔ ﴿انّ الّذین آمنوا و عملوا الصّالحات اولئک هم خیر البریّة﴾ نازل شد. رسول خدا (ص) در سخنان خود از کلمهٔ «شیعه» که ترجمهٔ آن «پیرو» می‌شود استفاده کرد و پیروی از امام علی (ع) را سبب رستگاری دانسته است.

شیعه: مسلمانی است که به فرمان خدا و پیامبر (ص) امیرالمؤنین (ع) را جانشین پیامبر می‌داند و از او پیروی می‌کند.

♥ **حدیث‌شناسی**

«علی مع القرآن و القرآن مع علی» (ارتباط معنایی با حدیث ثقلین) (درس ۷)

«علی مع الحق و الحق مع علی» (این حدیث با توجه به واژهٔ حق با عصمت، عدالت و علم ارتباط دارد ولی واژهٔ عصمت شامل عدالت و علم نیز می‌گردد.)

پیامبر در بیان جایگاه امام علی (ع) می‌فرماید: «دروغ می‌گوید کسی که می‌پندارد مرا دوست دارد، درحالی‌که دشمنی و کینهٔ تو در دل اوست زیرا تو از من هستی و من از تو ... مثل تو و امامان از فرزندان تو، مَثَل کشتی نوح است، هرکس بر آن سوار شود، نجات یابد ...»

◀ ویژگی‌های امیر مؤمنان

علم بی‌کران

- با علم و معرفت در علوم مختلف سخن گفته و راهنمایی کرده است.
- **کتاب نهج‌البلاغه**
  - حکایتگر دانش بی‌مانند
  - بخشی از سخنان امام علی (ع): سه قسمت ← ۱- نامه‌ها ۲- خطبه‌ها ۳- پند و اندرزها
  - شرح مفصل ابن ابی الحدید اهل سنت ← سخن علی فروتر از سخن خالق (قرآن)، فراتر از سخن مخلوق (سایر انسان‌ها)، اثر عمیق خطبهٔ ۲۲۱ (در مورد مرگ و معاد) بر جان او
- **شاگردی نزد پیامبر و اتصال به علم او**

♥ **حدیث‌شناسی**

«أنا مدینة العلم و علی بابها فمن أراد العلم فلیأتها من بابها»

(عصمت علمی امام علی (ع) و ولایت معنوی آن حضرت)

  - هرگاه از پیامبر سؤال می‌کرد ← پیامبر پاسخ می‌داد.
  - هرگاه نزد پیامبر سکوت می‌کرد ← پیامبر پیشگام می‌شد.
- **سؤال در میدان جنگ**
  - **کارِ واژگون:** شناخت حق با شخصیت‌ها
  - **کارِ درست:** شخصیت‌ها باید با مقیاس حق سنجیده شوند، ابتدا حق را بشناس تا بتوانی اهل آن را بشناسی، ابتدا باطل را بشناس تا بتوانی اهل آن را بشناسی.

@DaneshSad

جمع بندی دینی یازدهم رشته انسانی

عدالت بی‌مانند

- **قبول** خلافت

پس از ۲۵ سال کنار گذاشته شدن از حقّ خلافت و با اصرار مردم به صحنه آمد.

سرلوحهٔ حکومت: الگو قرار دادن پیامبر + عدالت و مبارزه با تبعیض

- سخنرانی‌ها

در مورد بیت‌المال: سهم همهٔ مسلمانان را یکسان خواهم داد.

اوج عدالت: به اندازهٔ گرفتن پوست جو، از دهان موری، خدا را نافرمانی نمی‌کنم.

- **برکناری معاویه:** حتی برای دو روز ... گمراه‌کنندگان را کارگزار خود قرار نخواهم داد. با خبر شدن از مهمانی با غذاهای رنگانگ فرماندار بصره: نوشتن نامهٔ تند ← مرا در پارسایی و تلاش و پاکدامنی و درستکاری یاری کنید.

@DaneshSad